નામદાર સરકારે મંજૂર કરેલા નવા ધોરણ પ્રમાણેના

દેશી હિસાબ-

આંક-મુખગણિતનાં મૂળતત્ત્વ.

સંશોધન કર્તા

રેવાશંકર અંબારામ ભટ્ટ

પેનશનર, ડેપ્યુટી એજ્યુકેશનલ ઇન્સપેકટર

અમદાવાદ.

પ્રકાશક

જીવનલાલ અમરશી મહેતા

મેનેજર-પ્રિન્ટ ગવર્ડ એન્ડ બુક્સ એજન્સિ,-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી પ્રત ૧૧૦૦૦ સને ૧૯૧૪.

કીંમત } ચિત્રવાળાનો પોણો આનો.
ચિત્ર વગરનાનો અર્ધો આનો.

વિષયોની અનુક્રમણિકા.

નામદાર સરકારે મંજુર કરેલાં નવાં ધોરણ પ્રમાણેનાં

દેશી હિસાબ-

મુખગણિતનાં મૂળતત્ત્વ-આંક.

સંશોધન કર્તા
રેવાશંકર અંબારામ ભટ્ટ
પેનશનર, ડેપ્યુટી એજ્યુકેશનલ ઇન્સપેકટર
અમદાવાદ.

પ્રકાશક
જીવનલાલ અમરશી મહેતા
મેનેજર-પ્રિન્ટિંગવર્ક એન્ડ બુક્સ એજન્સિ-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી. સને ૧૯૧૪.

કીંમત. } ચિત્રવાળાનો-પોણો આનો.
ચિત્ર વગરનાનો-અર્ધો આનો.

અંક સમજાવવાની સહેલી રીત.

૧૦	૯	૮	૭	૬	૫	૪	૩	૨	૧
દસ	નવ	આઠ	સાત	છ	પાંચ	ચાર	ત્રણ	બે	એક
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	૧
*	*	*	*	*	*	*	*	૨	
*	*	*	*	*	*	*	૩		
*	*	*	*	*	*	૪			
*	*	*	*	*	૫				
*	*	*	*	૬					
*	*	*	૭						
*	*	૮							
*	૯								
૧૦									

સૂચના.

આ પ્રમાણે લખોટીઓ કે લખોટાયંત્રની મદદવડે શિક્ષકોએ બાળકોને ગમત પડે તેવી રીતે શીખવવું. વધારે સમજ માટે જુઓ છેલ્લુ પાનુ ૨૪–૨૫.

૧	૧૧	૨૧	૩૧	૪૧	૫૧
૨	૧૨	૨૨	૩૨	૪૨	૫૨
૩	૧૩	૨૩	૩૩	૪૩	૫૩
૪	૧૪	૨૪	૩૪	૪૪	૫૪
૫	૧૫	૨૫	૩૫	૪૫	૫૫
૬	૧૬	૨૬	૩૬	૪૬	૫૬
૭	૧૭	૨૭	૩૭	૪૭	૫૭
૮	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮	૫૮
૯	૧૯	૨૯	૩૯	૪૯	૫૯
૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦

એકડા.

૬૧	૭૧	૮૧	૯૧	૧૦૦
૬૨	૭૨	૮૨	૯૨	૨૦૦
૬૩	૭૩	૮૩	૯૩	૩૦૦
૬૪	૭૪	૮૪	૯૪	૪૦૦
૬૫	૭૫	૮૫	૯૫	૫૦૦
૬૬	૭૬	૮૬	૯૬	૬૦૦
૬૭	૭૭	૮૭	૯૭	૭૦૦
૬૮	૭૮	૮૮	૯૮	૮૦૦
૬૯	૭૯	૮૯	૯૯	૯૦૦
૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦	૧૦૦૦

(બાળવર્ગ.)

એક એકું એક. એકમાં.

૧ × ૧ = ૧	૧ × ૨ = ૨	૧ × ૩ = ૩	૧ × ૪ = ૪
૨ ૧ ૨	૨ ૨ ૪	૨ ૩ ૬	૨ ૪ ૮
૩ ૧ ૩	૩ ૨ ૬	૩ ૩ ૯	૩ ૪ ૧૨
૪ ૧ ૪	૪ ૨ ૮	૪ ૩ ૧૨	૪ ૪ ૧૬
૫ ૧ ૫	૫ ૨ ૧૦	૫ ૩ ૧૫	૫ ૪ ૨૦
૬ ૧ ૬	૬ ૨ ૧૨	૬ ૩ ૧૮	૬ ૪ ૨૪
૭ ૧ ૭	૭ ૨ ૧૪	૭ ૩ ૨૧	૭ ૪ ૨૮
૮ ૧ ૮	૮ ૨ ૧૬	૮ ૩ ૨૪	૮ ૪ ૩૨
૯ ૧ ૯	૯ ૨ ૧૮	૯ ૩ ૨૭	૯ ૪ ૩૬
૧૦ ૧ ૧૦	૧૦ ૨ ૨૦	૧૦ ૩ ૩૦	૧૦ ૪ ૪૦

૧ × ૫ = ૫	૧ × ૬ = ૬	૧ × ૭ = ૭	૧ × ૮ = ૮
૨ ૫ ૧૦	૨ ૬ ૧૨	૨ ૭ ૧૪	૨ ૮ ૧૬
૩ ૫ ૧૫	૩ ૬ ૧૮	૩ ૭ ૨૧	૩ ૮ ૨૪
૪ ૫ ૨૦	૪ ૬ ૨૪	૪ ૭ ૨૮	૪ ૮ ૩૨
૫ ૫ ૨૫	૫ ૬ ૩૦	૫ ૭ ૩૫	૫ ૮ ૪૦
૬ ૫ ૩૦	૬ ૬ ૩૬	૬ ૭ ૪૨	૬ ૮ ૪૮
૭ ૫ ૩૫	૭ ૬ ૪૨	૭ ૭ ૪૯	૭ ૮ ૫૬
૮ ૫ ૪૦	૮ ૬ ૪૮	૮ ૭ ૫૬	૮ ૮ ૬૪
૯ ૫ ૪૫	૯ ૬ ૫૪	૯ ૭ ૬૩	૯ ૮ ૭૨
૧૦ ૫ ૫૦	૧૦ ૬ ૬૦	૧૦ ૭ ૭૦	૧૦ ૮ ૮૦

૧ × ૯ = ૯	૧ × ૧૦ = ૧૦
૨ ૯ ૧૮	૨ ૧૦ ૨૦
૩ ૯ ૨૭	૩ ૧૦ ૩૦
૪ ૯ ૩૬	૪ ૧૦ ૪૦
૫ ૯ ૪૫	૫ ૧૦ ૫૦
૬ ૯ ૫૪	૬ ૧૦ ૬૦
૭ ૯ ૬૩	૭ ૧૦ ૭૦
૮ ૯ ૭૨	૮ ૧૦ ૮૦
૯ ૯ ૮૧	૯ ૧૦ ૯૦
૧૦ ૯ ૯૦	૧૦ ૧૦ ૧૦૦

ગુજરાતી સાત વાર.

૧ સોમવાર
૨ મંગળવાર
૩ બુધવાર
૪ ગુરૂવાર
૫ શુક્રવાર
૬ શનિવાર
૭ રવિવાર

અગિઆર એકું અગિઆર.

(ધો. ૧ લું.)

૧૧ × ૧ = ૧૧	૧૨ × ૧ = ૧૨	૧૩ × ૧ = ૧૩	૧૪ × ૧ = ૧૪	૧૫ × ૧ = ૧૫
૧૧ ૨ ૨૨	૧૨ ૨ ૨૪	૧૩ ૨ ૨૬	૧૪ ૨ ૨૮	૧૫ ૨ ૩૦
૧૧ ૩ ૩૩	૧૨ ૩ ૩૬	૧૩ ૩ ૩૯	૧૪ ૩ ૪૨	૧૫ ૩ ૪૫
૧૧ ૪ ૪૪	૧૨ ૪ ૪૮	૧૩ ૪ ૫૨	૧૪ ૪ ૫૬	૧૫ ૪ ૬૦
૧૧ ૫ ૫૫	૧૨ ૫ ૬૦	૧૩ ૫ ૬૫	૧૪ ૫ ૭૦	૧૫ ૫ ૭૫
૧૧ ૬ ૬૬	૧૨ ૬ ૭૨	૧૩ ૬ ૭૮	૧૪ ૬ ૮૪	૧૫ ૬ ૯૦
૧૧ ૭ ૭૭	૧૨ ૭ ૮૪	૧૩ ૭ ૯૧	૧૪ ૭ ૯૮	૧૫ ૭ ૧૦૫
૧૧ ૮ ૮૮	૧૨ ૮ ૯૬	૧૩ ૮ ૧૦૪	૧૪ ૮ ૧૧૨	૧૫ ૮ ૧૨૦
૧૧ ૯ ૯૯	૧૨ ૯ ૧૦૮	૧૩ ૯ ૧૧૭	૧૪ ૯ ૧૨૬	૧૫ ૯ ૧૩૫
૧૧ ૧૦ ૧૧૦	૧૨ ૧૦ ૧૨૦	૧૩ ૧૦ ૧૩૦	૧૪ ૧૦ ૧૪૦	૧૫ ૧૦ ૧૫૦

અગિઆરાં.

૧૬ × ૧ = ૧૬	૧૭ × ૧ = ૧૭	૧૮ × ૧ = ૧૮	૧૯ × ૧ = ૧૯	૨૦ × ૧ = ૨૦
૧૬ ૨ ૩૨	૧૭ ૨ ૩૪	૧૮ ૨ ૩૬	૧૯ ૨ ·૩૮	૨૦ ૨ ૪૦
૧૬ ૩ ૪૮	૧૭ ૩ ૫૧	૧૮ ૩ ૫૪	૧૯ ૩ ૫૭	૨૦ ૩ ૬૦
૧૬ ૪ ૬૪	૧૭ ૪ ૬૮	૧૮ ૪ ૭૨	૧૯ ૪ ૭૬	૨૦ ૪ ૮૦
૧૬ ૫ ૮૦	૧૭ ૫ ૮૫	૧૮ ૫ ૯૦	૧૯ ૫ ૯૫	૨૦ ૫ ૧૦૦
૧૬ ૬ ૯૬	૧૭ ૬ ૧૦૨	૧૮ ૬ ૧૦૮	૧૯ ૬ ૧૧૪	૨૦ ૬ ૧૨૦
૧૬ ૭ ૧૧૨	૧૭ ૭ ૧૧૯	૧૮ ૭ ૧૨૬	૧૯ ૭ ૧૩૩	૨૦ ૭ ૧૪૦
૧૬ ૮ ૧૨૮	૧૭ ૮ ૧૩૬	૧૮ ૮ ૧૪૪	૧૯ ૮ ૧૫૨	૨૦ ૮ ૧૬૦
૧૬ ૯ ૧૪૪	૧૭ ૯ ૧૫૩	૧૮ ૯ ૧૬૨	૧૯ ૯ ૧૭૧	૨૦ ૯ ૧૮૦
૧૬ ૧૦ ૧૬૦	૧૭ ૧૦ ૧૭૦	૧૮ ૧૦ ૧૮૦	૧૯ ૧૦ ૧૯૦	૨૦ ૧૦ ૨૦૦

એકવીશ એકું એકવીશ.

(ધો. ૧ લું.)

૨૧	×૧=	૨૧	૨૨	×૧=	૨૨	૨૩	×૧=	૨૩	૨૪	×૧=	૨૪	૨૫	×૧=	૨૫
૨૧	૨	૪૨	૨૨	૨	૪૪	૨૩	૨	૪૬	૨૪	૨	૪૮	૨૫	૨	૫૦
૨૧	૩	૬૩	૨૨	૩	૬૬	૨૩	૩	૬૯	૨૪	૩	૭૨	૨૫	૩	૭૫
૨૧	૪	૮૪	૨૨	૪	૮૮	૨૩	૪	૯૨	૨૪	૪	૯૬	૨૫	૪	૧૦૦
૨૧	૫	૧૦૫	૨૨	૫	૧૧૦	૨૩	૫	૧૧૫	૨૪	૫	૧૨૦	૨૫	૫	૧૨૫
૨૧	૬	૧૨૬	૨૨	૬	૧૩૨	૨૩	૬	૧૩૮	૨૪	૬	૧૪૪	૨૫	૬	૧૫૦
૨૧	૭	૧૪૭	૨૨	૭	૧૫૪	૨૩	૭	૧૬૧	૨૪	૭	૧૬૮	૨૫	૭	૧૭૫
૨૧	૮	૧૬૮	૨૨	૮	૧૭૬	૨૩	૮	૧૮૪	૨૪	૮	૧૯૨	૨૫	૮	૨૦૦
૨૧	૯	૧૮૯	૨૨	૯	૧૯૮	૨૩	૯	૨૦૭	૨૪	૯	૨૧૬	૨૫	૯	૨૨૫
૨૧	૧૦	૨૧૦	૨૨	૧૦	૨૨૦	૨૩	૧૦	૨૩૦	૨૪	૧૦	૨૪૦	૨૫	૧૦	૨૫૦

એકવીસાં.

૨૬	×૧=	૨૬	૨૭	×૧=	૨૭	૨૮	×૧=	૨૮	૨૯	×૧=	૨૯	૩૦	×૧=	૩૦
૨૬	૨	૫૨	૨૭	૨	૫૪	૨૮	૨	૫૬	૨૯	૨	૫૮	૩૦	૨	૬૦
૨૬	૩	૭૮	૨૭	૩	૮૧	૨૮	૩	૮૪	૨૯	૩	૮૭	૩૦	૩	૯૦
૨૬	૪	૧૦૪	૨૭	૪	૧૦૮	૨૮	૪	૧૧૨	૨૯	૪	૧૧૬	૩૦	૪	૧૨૦
૨૬	૫	૧૩૦	૨૭	૫	૧૩૫	૨૮	૫	૧૪૦	૨૯	૫	૧૪૫	૩૦	૫	૧૫૦
૨૬	૬	૧૫૬	૨૭	૬	૧૬૨	૨૮	૬	૧૬૮	૨૯	૬	૧૭૪	૩૦	૬	૧૮૦
૨૬	૭	૧૮૨	૨૭	૭	૧૮૯	૨૮	૭	૧૯૬	૨૯	૭	૨૦૩	૩૦	૭	૨૧૦
૨૬	૮	૨૦૮	૨૭	૮	૨૧૬	૨૮	૮	૨૨૪	૨૯	૮	૨૩૨	૩૦	૮	૨૪૦
૨૬	૯	૨૩૪	૨૭	૯	૨૪૩	૨૮	૯	૨૫૨	૨૯	૯	૨૬૧	૩૦	૯	૨૭૦
૨૬	૧૦	૨૬૦	૨૭	૧૦	૨૭૦	૨૮	૧૦	૨૮૦	૨૯	૧૦	૨૯૦	૩૦	૧૦	૩૦૦

૧×૦ા=૦ા	૧૧×૦ા=૨ાાા	૨૧×૦ા=૫ા	૩૧ ૦ા ૭ાાા	૪૧ ૦ા૧૦ા
૨ ૦ા ૦ાા	૧૨ ૦ા ૩	૨૨ ૦ા ૫ાા	૩૨ ૦ા ૮	૪૨ ૦ા૧૦ાા
૩ ૦ા ૦ાાા	૧૩ ૦ા ૩ા	૨૩ ૦ા ૫ાાા	૩૩ ૦ા ૮ા	૪૩ ૦ા૧૦ાાા
૪ ૦ા ૧	૧૪ ૦ા ૩ાા	૨૪ ૦ા ૬	૩૪ ૦ા ૮ાા	૪૪ ૦ા૧૧
૫ ૦ા ૧ા	૧૫ ૦ા ૩ાાા	૨૫ ૦ા ૬ા	૩૫ ૦ા ૮ાાા	૪૫ ૦ા૧૧ા
૬ ૦ા ૧ાા	૧૬ ૦ા ૪	૨૬ ૦ા ૬ાા	૩૬ ૦ા ૯	૪૬ ૦ા૧૧ાા
૭ ૦ા ૧ાાા	૧૭ ૦ા ૪ા	૨૭ ૦ા ૬ાાા	૩૭ ૦ા ૯ા	૪૭ ૦ા૧૧ાાા
૮ ૦ા ૨	૧૮ ૦ા ૪ાા	૨૮ ૦ા ૭	૩૮ ૦ા ૯ાા	૪૮ ૦ા૧૨
૯ ૦ા ૨ા	૧૯ ૦ા ૪ાાા	૨૯ ૦ા ૭ા	૩૯ ૦ા ૯ાાા	૪૯ ૦ા૧૨ા
૧૦ ૦ા ૨ાા	૨૦ ૦ા ૫	૩૦ ૦ા ૭ાા	૪૦ ૦ા ૧૦	૫૦ ૦ા૧૨ાા

પાચાં.

૫૧ ૦ા૧૨ાાા	૬૧ ૦ા૧૫ા	૭૧૦ા૧૭ાાા	૮૧ ૦ા૨૦ા	૯૧ ૦ા૨૨ાાા
૫૨ ૦ા૧૩	૬૨ ૦ા૧૫ાા	૭૨ ૦ા૧૮	૮૨ ૦ા૨૦ાા	૯૨ ૦ા૨૩
૫૩ ૦ા૧૩ા	૬૩ ૦ા૧૫ાાા	૭૩ ૦ા૧૮ા	૮૩ ૦ા૨૦ાાા	૯૩ ૦ા૨૩ા
૫૪ ૦ા૧૩ાા	૬૪ ૦ા૧૬	૭૪ ૦ા૧૮ાા	૮૪ ૦ા૨૧	૯૪ ૦ા૨૩ાા
૫૫ ૦ા૧૩ાાા	૬૫ ૦ા૧૬ા	૭૫ ૦ા૧૮ાાા	૮૫ ૦ા૨૧ા	૯૫ ૦ા૨૩ાાા
૫૬ ૦ા૧૪	૬૬ ૦ા૧૬ાા	૭૬ ૦ા૧૯	૮૬ ૦ા૨૧ાા	૯૬ ૦ા૨૪
૫૭ ૦ા૧૪ા	૬૭ ૦ા૧૬ાાા	૭૭ ૦ા૧૯ા	૮૭ ૦ા૨૧ાાા	૯૭ ૦ા૨૪ા
૫૮ ૦ા૧૪ાા	૬૮ ૦ા૧૭	૭૮ ૦ા૧૯ાા	૮૮ ૦ા૨૨	૯૮ ૦ા૨૪ાા
૫૯ ૦ા૧૪ાાા	૬૯ ૦ા૧૭ા	૭૯ ૦ા૧૯ાાા	૮૯ ૦ા૨૨ા	૯૯ ૦ા૨૪ાાા
૬૦ ૦ા૧૫	૭૦ ૦ા૧૭ાા	૮૦ ૦ા૨૦	૯૦ ૦ા૨૨ાા	૧૦૦૦ા૨૫

૧	×૦॥=	૦॥	૧૧	×૦॥=	૫॥	૨૧	×૦॥=	૧૦॥	૩૧	×૦॥=	૧૫॥
૨	૦॥	૧	૧૨	૦॥	૬	૨૨	૦॥	૧૧	૩૨	૦॥	૧૬
૩	૦॥	૧॥	૧૩	૦॥	૬॥	૨૩	૦॥	૧૧॥	૩૩	૦॥	૧૬॥
૪	૦॥	૨	૧૪	૦॥	૭	૨૪	૦॥	૧૨	૩૪	૦॥	૧૭
૫	૦॥	૨॥	૧૫	૦॥	૭॥	૨૫	૦॥	૧૨॥	૩૫	૦॥	૧૭॥
૬	૦॥	૩	૧૬	૦॥	૮	૨૬	૦॥	૧૩	૩૬	૦॥	૧૮
૭	૦॥	૩॥	૧૭	૦॥	૮॥	૨૭	૦॥	૧૩॥	૩૭	૦॥	૧૮॥
૮	૦॥	૪	૧૮	૦॥	૯	૨૮	૦॥	૧૪	૩૮	૦॥	૧૯
૯	૦॥	૪॥	૧૯	૦॥	૯॥	૨૯	૦॥	૧૪॥	૩૯	૦॥	૧૯॥
૧૦	૦॥	૫	૨૦	૦॥	૧૦	૩૦	૦॥	૧૫	૪૦	૦॥	૨૦

૪૧	×૦॥=	૨૦॥	૫૧	×૦॥=	૨૫॥	૬૧	×૦॥=	૩૦॥	૭૧	×૦॥=	૩૫॥
૪૨	૦॥	૨૧	૫૨	૦॥	૨૬	૬૨	૦॥	૩૧	૭૨	૦॥	૩૬
૪૩	૦॥	૨૧॥	૫૩	૦॥	૨૬॥	૬૩	૦॥	૩૧॥	૭૩	૦॥	૩૬॥
૪૪	૦॥	૨૨	૫૪	૦॥	૨૭	૬૪	૦॥	૩૨	૭૪	૦॥	૩૭
૪૫	૦॥	૨૨॥	૫૫	૦॥	૨૭॥	૬૫	૦॥	૩૨॥	૭૫	૦॥	૩૭॥
૪૬	૦॥	૨૩	૫૬	૦॥	૨૮	૬૬	૦॥	૩૩	૭૬	૦॥	૩૮
૪૭	૦॥	૨૩॥	૫૭	૦॥	૨૮॥	૬૭	૦॥	૩૩॥	૭૭	૦॥	૩૮॥
૪૮	૦॥	૨૪	૫૮	૦॥	૨૯	૬૮	૦॥	૩૪	૭૮	૦॥	૩૯
૪૯	૦॥	૨૪॥	૫૯	૦॥	૨૯॥	૬૯	૦॥	૩૪॥	૭૯	૦॥	૩૯॥
૫૦	૦॥	૨૫	૬૦	૦॥	૩૦	૭૦	૦॥	૩૫	૮૦	૦॥	૪૦

						ઇંગ્રેજી સાત વાર.	મુસલમાની સાત વાર.
૮૧	×૦॥=	૪૦॥	૯૧	×૦॥=	૪૫॥		
૮૨	૦॥	૪૧	૯૨	૦॥	૪૬		
૮૩	૦॥	૪૧॥	૯૩	૦॥	૪૬॥		
૮૪	૦॥	૪૨	૯૪	૦॥	૪૭	૧ મન્ડે	૧ પીર
૮૫	૦॥	૪૨॥	૯૫	૦॥	૪૭॥	૨ ચુઝડે	૨ મંગળ
૮૬	૦॥	૪૩	૯૬	૦॥	૪૮	૩ વેન્ઝડે	૩ બુધ
૮૭	૦॥	૪૩॥	૯૭	૦॥	૪૮॥	૪ થર્સડે	૪ જુમેરાત
૮૮	૦॥	૪૪	૯૮	૦॥	૪૯	૫ ફ્રાઇડે	૫ જુમ્મા
૮૯	૦॥	૪૪॥	૯૯	૦॥	૪૯॥	૬ સેટર્ડે	૬ શની
૯૦	૦॥	૪૫	૧૦૦	૦॥	૫૦	૭ સન્ડે	૭ ઇતવાર

૧ ×	૧॥ =	૧॥	૧૧×	૧॥=	૧૬॥	૨૧×	૧॥=	૩૧॥	૩૧×	૧॥=	૪૬॥
૨	૧॥	૩	૧૨	૧॥	૧૮	૨૨	૧॥	૩૩	૩૨	૧॥	૪૮
૩	૧॥	૪॥	૧૩	૧॥	૧૯॥	૨૩	૧॥	૩૪॥	૩૩	૧॥	૪૯॥
૪	૧॥	૬	૧૪	૧॥	૨૧	૨૪	૧॥	૩૬	૩૪	૧॥	૫૧
૫	૧॥	૭॥	૧૫	૧॥	૨૨॥	૨૫	૧॥	૩૭॥	૩૫	૧॥	૫૨॥
૬	૧॥	૯	૧૬	૧॥	૨૪	૨૬	૧॥	૩૯	૩૬	૧॥	૫૪
૭	૧॥	૧૦॥	૧૭	૧॥	૨૫॥	૨૭	૧॥	૪૦॥	૩૭	૧॥	૫૫॥
૮	૧॥	૧૨	૧૮	૧॥	૨૭	૨૮	૧॥	૪૨	૩૮	૧॥	૫૭
૯	૧॥	૧૩॥	૧૯	૧॥	૨૮॥	૨૯	૧॥	૪૩॥	૩૯	૧॥	૫૮॥
૧૦	૧॥	૧૫	૨૦	૧॥	૩૦	૩૦	૧॥	૪૫	૪૦	૧॥	૬૦

૪૧×	૧॥=	૬૧॥	૫૧×	૧॥=	૭૬॥	૬૧×	૧॥=	૯૧॥	૭૧×	૧॥	૧૦૬॥
૪૨	૧॥	૬૩	૫૨	૧॥	૭૮	૬૨	૧॥	૯૩	૭૨	૧॥	૧૦૮
૪૩	૧॥	૬૪॥	૫૩	૧॥	૭૯॥	૬૩	૧॥	૯૪॥	૭૩	૧॥	૧૦૯॥
૪૪	૧॥	૬૬	૫૪	૧॥	૮૧	૬૪	૧॥	૯૬	૭૪	૧॥	૧૧૧
૪૫	૧॥	૬૭॥	૫૫	૧॥	૮૨॥	૬૫	૧॥	૯૭॥	૭૫	૧॥	૧૧૨॥
૪૬	૧॥	૬૯	૫૬	૧॥	૮૪	૬૬	૧॥	૯૯	૭૬	૧॥	૧૧૪
૪૭	૧॥	૭૦॥	૫૭	૧॥	૮૫॥	૬૭	૧॥	૧૦૦॥	૭૭	૧॥	૧૧૫॥
૪૮	૧॥	૭૨	૫૮	૧॥	૮૭	૬૮	૧॥	૧૦૨	૭૮	૧॥	૧૧૭
૪૯	૧॥	૭૩॥	૫૯	૧॥	૮૮॥	૬૯	૧॥	૧૦૩॥	૭૯	૧॥	૧૧૮॥
૫૦	૧॥	૭૫	૬૦	૧॥	૯૦	૭૦	૧॥	૧૦૫	૮૦	૧॥	૧૨૦

૮૧×	૧॥	૧૨૧॥	૯૧×	૧॥=	૧૩૬॥
૮૨	૧॥	૧૨૩	૯૨	૧॥	૧૩૮
૮૩	૧॥	૧૨૪॥	૯૩	૧॥	૧૩૯॥
૮૪	૧॥	૧૨૬	૯૪	૧॥	૧૪૧
૮૫	૧॥	૧૨૭॥	૯૫	૧॥	૧૪૨॥
૮૬	૧॥	૧૨૯	૯૬	૧॥	૧૪૪
૮૭	૧॥	૧૩૦॥	૯૭	૧॥	૧૪૫॥
૮૮	૧॥	૧૩૨	૯૮	૧॥	૧૪૭
૮૯	૧॥	૧૩૩॥	૯૯	૧॥	૧૪૮॥
૯૦	૧॥	૧૩૫	૧૦૦	૧॥	૧૫૦

પંદર તિથિનાં નામ.

૧ પડવો ૨ બીજ ૩ ત્રીજ.
૪ ચોથ ૫ પાચમ ૬ છઠ
૭ સાતમ. ૮ આઠમ. ૯ નોમ
૧૦ દશમ ૧૧ અગિઆરસ.
૧૨ બારસ ૧૩ તેરસ ૧૪
ચૌદશ. ૧૫ પુનમ.
૩૦ (વદિ) અમાસ.

૧ ×	૨॥ =	૨॥	૧૧×	૨॥=	૨૭॥	૨૧×	૨॥=	૫૨॥	૩૧×	૨॥=	૭૭॥
૨	૨॥	૫	૧૨	૨॥	૩૦	૨૨	૨॥	૫૫	૩૨	૨॥	૮૦
૩	૨॥	૭॥	૧૩	૨॥	૩૨॥	૨૩	૨॥	૫૭॥	૩૩	૨॥	૮૨॥
૪	૨॥	૧૦	૧૪	૨॥	૩૫	૨૪	૨॥	૬૦	૩૪	૨॥	૮૫
૫	૨॥	૧૨॥	૧૫	૨॥	૩૭॥	૨૫	૨॥	૬૨॥	૩૫	૨॥	૮૭॥
૬	૨॥	૧૫	૧૬	૨॥	૪૦	૨૬	૨॥	૬૫	૩૬	૨॥	૯૦
૭	૨॥	૧૭॥	૧૭	૨॥	૪૨॥	૨૭	૨॥	૬૭॥	૩૭	૨॥	૯૨॥
૮	૨॥	૨૦	૧૮	૨॥	૪૫	૨૮	૨॥	૭૦	૩૮	૨॥	૯૫
૯	૨॥	૨૨॥	૧૯	૨॥	૪૭॥	૨૯	૨॥	૭૨॥	૩૯	૨॥	૯૭॥
૧૦	૨॥	૨૫	૨૦	૨॥	૫૦	૩૦	૨॥	૭૫	૪૦	૨॥	૧૦૦

૪૧	૨॥	૧૦૨॥	૫૧	૨॥	૧૨૭॥	૬૧	૨॥	૧૫૨॥	૭૧	૨॥	૧૭૭॥
૪૨	૨॥	૧૦૫	૫૨	૨॥	૧૩૦	૬૨	૨॥	૧૫૫	૭૨	૨॥	૧૮૦
૪૩	૨॥	૧૦૭॥	૫૩	૨॥	૧૩૨॥	૬૩	૨॥	૧૫૭॥	૭૩	૨॥	૧૮૨॥
૪૪	૨॥	૧૧૦	૫૪	૨॥	૧૩૫	૬૪	૨॥	૧૬૦	૭૪	૨॥	૧૮૫
૪૫	૨॥	૧૧૨॥	૫૫	૨॥	૧૩૭॥	૬૫	૨॥	૧૬૨॥	૭૫	૨॥	૧૮૭॥
૪૬	૨॥	૧૧૫	૫૬	૨॥	૧૪૦	૬૬	૨॥	૧૬૫	૭૬	૨॥	૧૯૦
૪૭	૨॥	૧૧૭॥	૫૭	૨॥	૧૪૨॥	૬૭	૨॥	૧૬૭॥	૭૭	૨॥	૧૯૨॥
૪૮	૨॥	૧૨૦	૫૮	૨॥	૧૪૫	૬૮	૨॥	૧૭૦	૭૮	૨॥	૧૯૫
૪૯	૨॥	૧૨૨॥	૫૯	૨॥	૧૪૭॥	૬૯	૨॥	૧૭૨॥	૭૯	૨॥	૧૯૭॥
૫૦	૨॥	૧૨૫	૬૦	૨॥	૧૫૦	૭૦	૨॥	૧૭૫	૮૦	૨॥	૨૦૦

૮૧	૨॥	૨૦૨॥	૯૧	૨॥	૨૨૭॥
૮૨	૨॥	૨૦૫	૯૨	૨॥	૨૩૦
૮૩	૨॥	૨૦૭॥	૯૩	૨॥	૨૩૨॥
૮૪	૨॥	૨૧૦	૯૪	૨॥	૨૩૫
૮૫	૨॥	૨૧૨॥	૯૫	૨॥	૨૩૭॥
૮૬	૨॥	૨૧૫	૯૬	૨॥	૨૪૦
૮૭	૨॥	૨૧૭॥	૯૭	૨॥	૨૪૨॥
૮૮	૨॥	૨૨૦	૯૮	૨॥	૨૪૫
૮૯	૨॥	૨૨૨॥	૯૯	૨॥	૨૪૭॥
૯૦	૨॥	૨૨૫	૧૦૦	૨॥	૨૫૦

લુગડાં, લાકડાં માપવાનું કોષ્ટક

૨	આંગળનો	૧	તસુ
૨૪	તસુનો	૧	ગજ
૧॥	ગજનો	૧	વાર

અંતર માપવાનું અંગ્રેજી કોષ્ટક.

૧૨	ઇંચનો	૧	ફુટ
૩	ફુટનો	૧	યાર્ડ
૫॥	યાર્ડનો	૧	પોલ
૪૦	પોલનો	૧	ફર્લાંગ
૮	ફર્લાંગનો	૧	મૈલ

૧× ૦ાાા =૦ાાા	૧૧×૦ાાા=૮ા	૨૧ ૦ાાા ૧૫ાાા	૩૧ ૦ાાા ૨૩ા
૨ ૦ાાા ૧ાા	૧૨ ૦ાાા ૯	૨૨ ૦ાાા ૧૬ાા	૩૨ ૦ાાા ૨૪
૩ ૦ાાા ૨ા	૧૩ ૦ાાા ૯ાાા	૨૩ ૦ાાા ૧૭ા	૩૩ ૦ાાા ૨૪ાાા
૪ ૦ાાા ૩	૧૪ ૦ાાા ૧૦ાા	૨૪ ૦ાાા ૧૮	૩૪ ૦ાાા ૨૫ાા
૫ ૦ાાા ૩ાાા	૧૫ ૦ાાા ૧૧ા	૨૫ ૦ાાા ૧૮ાાા	૩૫ ૦ાાા ૨૬ા
૬ ૦ાાા ૪ાા	૧૬ ૦ાાા ૧૨	૨૬ ૦ાાા ૧૯ાા	૩૬ ૦ાાા ૨૭
૭ ૦ાાા ૫ા	૧૭ ૦ાાા ૧૨ાાા	૨૭ ૦ાાા ૨૦ા	૩૭ ૦ાાા ૨૭ાાા
૮ ૦ાાા ૬	૧૮ ૦ાાા ૧૩ાા	૨૮ ૦ાાા ૨૧	૩૮ ૦ાાા ૨૮ાા
૯ ૦ાાા ૬ાાા	૧૯ ૦ાાા ૧૪ા	૨૯ ૦ાાા ૨૧ાાા	૩૯ ૦ાાા ૨૯ા
૧૦ ૦ાાા ૭ાા	૨૦ ૦ાાા ૧૫	૩૦ ૦ાાા ૨૨ાા	૪૦ ૦ાાા ૩૦
૪૧ ૦ાાા ૩૦ાાા	૫૧ ૦ાાા ૩૮ા	૬૧ ૦ાાા ૪૫ાાા	૭૧ ૦ાાા ૫૩ા
૪૨ ૦ાાા ૩૧ાા	૫૨ ૦ાાા ૩૯	૬૨ ૦ાાા ૪૬ાા	૭૨ ૦ાાા ૫૪
૪૩ ૦ાાા ૩૨ા	૫૩ ૦ાાા ૩૯ાાા	૬૩ ૦ાાા ૪૭ા	૭૩ ૦ાાા ૫૪ાાા
૪૪ ૦ાાા ૩૩	૫૪ ૦ાાા ૪૦ાા	૬૪ ૦ાાા ૪૮	૭૪ ૦ાાા ૫૫ાા
૪૫ ૦ાાા ૩૩ાાા	૫૫ ૦ાાા ૪૧ા	૬૫ ૦ાાા ૪૮ાાા	૭૫ ૦ાાા ૫૬ા
૪૬ ૦ાાા ૩૪ાા	૫૬ ૦ાાા ૪૨	૬૬ ૦ાાા ૪૯ાા	૭૬ ૦ાાા ૫૭
૪૭ ૦ાાા ૩૫ા	૫૭ ૦ાાા ૪૨ાાા	૬૭ ૦ાાા ૫૦ા	૭૭ ૦ાાા ૫૭ાાા
૪૮ ૦ાાા ૩૬	૫૮ ૦ાાા ૪૩ાા	૬૮ ૦ાાા ૫૧	૭૮ ૦ાાા ૫૮ાા
૪૯ ૦ાાા ૩૬ાાા	૫૯ ૦ાાા ૪૪ા	૬૯ ૦ાાા ૫૧ાાા	૭૯ ૦ાાા ૫૯ા
૫૦ ૦ાાા ૩૭ાા	૬૦ ૦ાાા ૪૫	૭૦ ૦ાાા ૫૨ાા	૮૦ ૦ાાા ૬૦

૮૧ ૦ાાા ૬૦ાાા	૯૧ ૦ાાા ૬૮ા
૮૨ ૦ાાા ૬૧ાા	૯૨ ૦ાાા ૬૯
૮૩ ૦ાાા ૬૨ા	૯૩ ૦ાાા ૬૯ાાા
૮૪ ૦ાાા ૬૩	૯૪ ૦ાાા ૭૦ાા
૮૫ ૦ાાા ૬૩ાાા	૯૫ ૦ાાા ૭૧ા
૮૬ ૦ાાા ૬૪ાા	૯૬ ૦ાાા ૭૨
૮૭ ૦ાાા ૬૫ા	૯૭ ૦ાાા ૭૨ાાા
૮૮ ૦ાાા ૬૬	૯૮ ૦ાાા ૭૩ાા
૮૯ ૦ાાા ૬૬ાાા	૯૯ ૦ાાા ૭૪ા
૯૦ ૦ાાા ૬૭ાા	૧૦૦૦ાાા ૭૫

મહિનાના બે ભાગનાં નામ.

૧ શુક્લ (શુદિ)પક્ષ—શુદિ પડવેથી પુનમ સુધી.

૨ કૃષ્ણ(વદિ)પક્ષ—વદિ પડવેથી અમાસ સુધી.

૧	×૧।=	૧।	૧૧	×૧।=	૧૩।।।	૨૧	×૧।=	૨૬।	૩૧	×૧।=	૩૮।।।
૨	૧।	૨।।	૧૨	૧।	૧૫	૨૨	૧।	૨૭।।	૩૨	૧।	૪૦
૩	૧।	૩।।।	૧૩	૧।	૧૬।	૨૩	૧।	૨૮।।।	૩૩	૧।	૪૧।
૪	૧।	૫	૧૪	૧।	૧૭।।	૨૪	૧।	૩૦	૩૪	૧।	૪૨।।
૫	૧।	૬।	૧૫	૧।	૧૮।।।	૨૫	૧।	૩૧।	૩૫	૧।	૪૩।।।
૬	૧।	૭।।	૧૬	૧।	૨૦	૨૬	૧।	૩૨।।	૩૬	૧।	૪૫
૭	૧।	૮।।।	૧૭	૧।	૨૧।	૨૭	૧।	૩૩।।।	૩૭	૧।	૪૬।
૮	૧।	૧૦	૧૮	૧।	૨૨।।	૨૮	૧।	૩૫	૩૮	૧।	૪૭।।
૯	૧।	૧૧।	૧૯	૧।	૨૩।।।	૨૯	૧।	૩૬।	૩૯	૧।	૪૮।।।
૧૦	૧।	૧૨।।	૨૦	૧।	૨૫	૩૦	૧।	૩૭।।	૪૦	૧।	૫૦

૪૧	×૧।=	૫૧।	૫૧	×૧।=	૬૩।।।	૬૧	×૧।=	૭૬।	૭૧	×૧।=	૮૮।।।
૪૨	૧।	૫૨।।	૫૨	૧।	૬૫	૬૨	૧।	૭૭।।	૭૨	૧।	૯૦
૪૩	૧।	૫૩।।।	૫૩	૧।	૬૬।	૬૩	૧।	૭૮।।।	૭૩	૧।	૯૧।
૪૪	૧।	૫૫	૫૪	૧।	૬૭।।	૬૪	૧।	૮૦	૭૪	૧।	૯૨।।
૪૫	૧।	૫૬।	૫૫	૧।	૬૮।।।	૬૫	૧।	૮૧।	૭૫	૧।	૯૩।।।
૪૬	૧।	૫૭।।	૫૬	૧।	૭૦	૬૬	૧।	૮૨।।	૭૬	૧।	૯૫
૪૭	૧।	૫૮।।।	૫૭	૧।	૭૧।	૬૭	૧।	૮૩।।।	૭૭	૧।	૯૬।
૪૮	૧।	૬૦	૫૮	૧।	૭૨।।	૬૮	૧।	૮૫	૭૮	૧।	૯૭।।
૪૯	૧।	૬૧।	૫૯	૧।	૭૩।	૬૯	૧।	૮૬।	૭૯	૧।	૯૮।।।
૫૦	૧।	૬૨।।	૬૦	૧।	૭૫	૭૦	૧।	૮૭।।	૮૦	૧।	૧૦૦

૮૧	×૧।=	૧૦૧।	૯૧	×૧।=	૧૧૩।।।
૮૨	૧।	૧૦૨।।	૯૨	૧।	૧૧૫
૮૩	૧।	૧૦૩।।।	૯૩	૧।	૧૧૬।
૮૪	૧।	૧૦૫	૯૪	૧।	૧૧૭।।
૮૫	૧।	૧૦૬।	૯૫	૧।	૧૧૮।।।
૮૬	૧।	૧૦૭।।	૯૬	૧।	૧૨૦
૮૭	૧।	૧૦૮।।।	૯૭	૧।	૧૨૧।
૮૮	૧।	૧૧૦	૯૮	૧।	૧૨૨।।
૮૯	૧।	૧૧૧।	૯૯	૧।	૧૨૩।।।
૯૦	૧।	૧૧૨।।	૧૦૦	૧।	૧૨૫

ચાર દિશાઓ—(૧) જે દિશાએ સૂર્ય ઉગે તે પૂર્વ (૨) જે દિશાએ સૂર્ય આથમે તે પશ્ચિમ (૩) પૂર્વ તરફ મોં રાખીને ઉભા રહેતા જમણા હાથ તરફની ઉત્તર અને (૪) ડાબા હાથ તરફની દક્ષિણ.

ચાર ખૂણા—૧ અગ્નિ. ૨ નૈઋત્ય. ૩ વાયવ્ય અને ૪ ઇશાન્ય.

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ
એ ઐ ઓ ઔ અં અઃ

ક ખ ગ ઘ ઙ ચ
છ જ ઝ ઞ ટ ઠ
ડ ઢ ણ ત થ દ
ધ ન પ ફ બ ભ
મ ય ર લ વ શ
ષ સ હ ળ ક્ષ જ્ઞ

બારાખડી.

ક કા કિ કી કુ કૂ કે કૈ કો કૌ કં કઃ

ખ ખા ખિ ખી ખુ ખૂ ખે ખૈ ખો ખૌ ખં ખઃ

ગ ગા ગિ ગી ગુ ગૂ ગે ગૈ ગો ગૌ ગં ગઃ

ઘ ઘા ઘિ ઘી ઘુ ઘૂ ઘે ઘૈ ઘો ઘૌ ઘં ઘઃ

ચ ચા ચિ ચી ચુ ચૂ ચે ચૈ ચો ચૌ ચં ચઃ

છ છા છિ છી છુ છૂ છે છૈ છો છૌ છં છઃ

જ જા જિ જી જુ જૂ જે જૈ જો જૌ જં જઃ

ઝ ઝા ઝિ ઝી ઝુ ઝૂ ઝે ઝૈ ઝો ઝૌ ઝં ઝઃ

ટ ટા ટિ ટી ટુ ટૂ ટે ટૈ ટો ટૌ ટં ટઃ

ઠ ઠા ઠિ ઠી ઠુ ઠૂ ઠે ઠૈ ઠો ઠૌ ઠં ઠઃ

ડ ડા ડિ ડી ડુ ડૂ ડે ડૈ ડો ડૌ ડં ડઃ

ઢ ઢા ઢિ ઢી ઢુ ઢૂ ઢે ઢૈ ઢો ઢૌ ઢં ઢઃ

ણ ણા ણિ ણી ણુ ણૂ ણે ણૈ ણો ણૌ ણં ણઃ

ત	તા	તિ	તી	તુ	તૂ	તે	તૈ	તો	તૌ	તં	તઃ
થ	થા	થિ	થી	થુ	થૂ	થે	થૈ	થો	થૌ	થં	થઃ
દ	દા	દિ	દી	દુ	દૂ	દે	દૈ	દો	દૌ	દં	દઃ
ધ	ધા	ધિ	ધી	ધુ	ધૂ	ધે	ધૈ	ધો	ધૌ	ધં	ધઃ
ન	ના	નિ	ની	નુ	નૂ	ને	નૈ	નો	નૌ	નં	નઃ
પ	પા	પિ	પી	પુ	પૂ	પે	પૈ	પો	પૌ	પં	પઃ
ફ	ફા	ફિ	ફી	પ	ક	ફે	ફૈ	ફો	ફૌ	ફં	ફઃ
બ	બા	બિ	બી	બુ	બૂ	બે	બૈ	બો	બૌ	બં	બઃ
ભ	ભા	ભિ	ભી	ભુ	ભૂ	ભે	ભૈ	ભો	ભૌ	ભં	ભઃ
મ	મા	મિ	મી	મુ	મૂ	મે	મૈ	મો	મૌ	મં	મઃ
ય	યા	યિ	યી	યુ	યૂ	યે	યૈ	યો	યૌ	યં	યઃ
ર	રા	રિ	રી	રુ	રૂ	રે	રૈ	રો	રૌ	રં	રઃ
લ	લા	લિ	લી	લુ	લૂ	લે	લૈ	લો	લૌ	લં	લઃ
વ	વા	વિ	વી	વુ	વૂ	વે	વૈ	વો	વૌ	વં	વઃ

શ શા શિ શી શુ શૂ શે શૈ શો શૌ શં શઃ
ષ ષા ષિ ષી ષુ ષૂ ષે ષૈ ષો ષૌ ષં ષઃ
સ સા સિ સી સુ સૂ સે સૈ સો સૌ સં સઃ
હ હા હિ હી હુ હૂ હે હૈ હો હૌ હં હઃ
ળ ળા ળિ ળી ળુ ળૂ ળે ળૈ ળો ળૌ ળં ળઃ
ક્ષ ક્ષા ક્ષિ ક્ષી ક્ષુ ક્ષૂ ક્ષે ક્ષૈ ક્ષો ક્ષૌ ક્ષં ક્ષઃ
જ્ઞ જ્ઞા જ્ઞિ જ્ઞી જ્ઞુ જ્ઞૂ જ્ઞે જ્ઞૈ જ્ઞો જ્ઞૌ જ્ઞં જ્ઞઃ

બાળબોધ મૂળાક્ષરો.

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ

ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ

म य र ल व श ष स ह ळ क्ष ज्ञ

૩૧	×૧=	૩૧	૩૨	×૧=	૩૨	૩૩	×૧=	૩૩	૩૪	×૧=	૩૪	૩૫	×૧=	૩૫
૩૧	૨	૬૨	૩૨	૨	૬૪	૩૩	૨	૬૬	૩૪	૨	૬૮	૩૫	૨	૭૦
૩૧	૩	૯૩	૩૨	૩	૯૬	૩૩	૩	૯૯	૩૪	૩	૧૦૨	૩૫	૩	૧૦૫
૩૧	૪	૧૨૪	૩૨	૪	૧૨૮	૩૩	૪	૧૩૨	૩૪	૪	૧૩૬	૩૫	૪	૧૪૦
૩૧	૫	૧૫૫	૩૨	૫	૧૬૦	૩૩	૫	૧૬૫	૩૪	૫	૧૭૦	૩૫	૫	૧૭૫
૩૧	૬	૧૮૬	૩૨	૬	૧૯૨	૩૩	૬	૧૯૮	૩૪	૬	૨૦૪	૩૫	૬	૨૧૦
૩૧	૭	૨૧૭	૩૨	૭	૨૨૪	૩૩	૭	૨૩૧	૩૪	૭	૨૩૮	૩૫	૭	૨૪૫
૩૧	૮	૨૪૮	૩૨	૮	૨૫૬	૩૩	૮	૨૬૪	૩૪	૮	૨૭૨	૩૫	૮	૨૮૦
૩૧	૯	૨૭૯	૩૨	૯	૨૮૮	૩૩	૯	૨૯૭	૩૪	૯	૩૦૬	૩૫	૯	૩૧૫
૩૧	૧૦	૩૧૦	૩૨	૧૦	૩૨૦	૩૩	૧૦	૩૩૦	૩૪	૧૦	૩૪૦	૩૫	૧૦	૩૫૦

એકત્રિસાં.

૩૬	×૧=	૩૬	૩૭	×૧=	૩૭	૩૮	×૧=	૩૮	૩૯	×૧=	૩૯	૪૦	×૧=	૪૦
૩૬	૨	૭૨	૩૭	૨	૭૪	૩૮	૨	૭૬	૩૯	૨	૭૮	૪૦	૨	૮૦
૩૬	૩	૧૦૮	૩૭	૩	૧૧૧	૩૮	૩	૧૧૪	૩૯	૩	૧૧૭	૪૦	૩	૧૨૦
૩૬	૪	૧૪૪	૩૭	૪	૧૪૮	૩૮	૪	૧૫૨	૩૯	૪	૧૫૬	૪૦	૪	૧૬૦
૩૬	૫	૧૮૦	૩૭	૫	૧૮૫	૩૮	૫	૧૯૦	૩૯	૫	૧૯૫	૪૦	૫	૨૦૦
૩૬	૬	૨૧૬	૩૭	૬	૨૨૨	૩૮	૬	૨૨૮	૩૯	૬	૨૩૪	૪૦	૬	૨૪૦
૩૬	૭	૨૫૨	૩૭	૭	૨૫૯	૩૮	૭	૨૬૬	૩૯	૭	૨૭૩	૪૦	૭	૨૮૦
૩૬	૮	૨૮૮	૩૭	૮	૨૯૬	૩૮	૮	૩૦૪	૩૯	૮	૩૧૨	૪૦	૮	૩૨૦
૩૬	૯	૩૨૪	૩૭	૯	૩૩૩	૩૮	૯	૩૪૨	૩૯	૯	૩૫૧	૪૦	૯	૩૬૦
૩૬	૧૦	૩૬૦	૩૭	૧૦	૩૭૦	૩૮	૧૦	૩૮૦	૩૯	૧૦	૩૯૦	૪૦	૧૦	૪૦૦

૧૧	×૧૧=	૧૨૧	૧૨	×૧૧=	૧૩૨	૧૩	×૧૧=	૧૪૩	૧૪	×૧૧=	૧૫૪
૧૧	૧૨	૧૩૨	૧૨	૧૨	૧૪૪	૧૩	૧૨	૧૫૬	૧૪	૧૨	૧૬૮
૧૧	૧૩	૧૪૩	૧૨	૧૩	૧૫૬	૧૩	૧૩	૧૬૯	૧૪	૧૩	૧૮૨
૧૧	૧૪	૧૫૪	૧૨	૧૪	૧૬૮	૧૩	૧૪	૧૮૨	૧૪	૧૪	૧૯૬
૧૧	૧૫	૧૬૫	૧૨	૧૫	૧૮૦	૧૩	૧૫	૧૯૫	૧૪	૧૫	૨૧૦
૧૧	૧૬	૧૭૬	૧૨	૧૬	૧૯૨	૧૩	૧૬	૨૦૮	૧૪	૧૬	૨૨૪
૧૧	૧૭	૧૮૭	૧૨	૧૭	૨૦૪	૧૩	૧૭	૨૨૧	૧૪	૧૭	૨૩૮
૧૧	૧૮	૧૯૮	૧૨	૧૮	૨૧૬	૧૩	૧૮	૨૩૪	૧૪	૧૮	૨૫૨
૧૧	૧૯	૨૦૯	૧૨	૧૯	૨૨૮	૧૩	૧૯	૨૪૭	૧૪	૧૯	૨૬૬
૧૧	૨૦	૨૨૦	૧૨	૨૦	૨૪૦	૧૩	૨૦	૨૬૦	૧૪	૨૦	૨૮૦

૧૫	×૧૧=	૧૬૫	૧૬	×૧૧=	૧૭૬	૧૭	×૧૧=	૧૮૭	૧૮	×૧૧=	૧૯૮
૧૫	૧૨	૧૮૦	૧૬	૧૨	૧૯૨	૧૭	૧૨	૨૦૪	૧૮	૧૨	૨૧૬
૧૫	૧૩	૧૯૫	૧૬	૧૩	૨૦૮	૧૭	૧૩	૨૨૧	૧૮	૧૩	૨૩૪
૧૫	૧૪	૨૧૦	૧૬	૧૪	૨૨૪	૧૭	૧૪	૨૩૮	૧૮	૧૪	૨૫૨
૧૫	૧૫	૨૨૫	૧૬	૧૫	૨૪૦	૧૭	૧૫	૨૫૫	૧૮	૧૫	૨૭૦
૧૫	૧૬	૨૪૦	૧૬	૧૬	૨૫૬	૧૭	૧૬	૨૭૨	૧૮	૧૬	૨૮૮
૧૫	૧૭	૨૫૫	૧૬	૧૭	૨૭૨	૧૭	૧૭	૨૮૯	૧૮	૧૭	૩૦૬
૧૫	૧૮	૨૭૦	૧૬	૧૮	૨૮૮	૧૭	૧૮	૩૦૬	૧૮	૧૮	૩૨૪
૧૫	૧૯	૨૮૫	૧૬	૧૯	૩૦૪	૧૭	૧૯	૩૨૩	૧૮	૧૯	૩૪૨
૧૫	૨૦	૩૦૦	૧૬	૨૦	૩૨૦	૧૭	૨૦	૩૪૦	૧૮	૨૦	૩૬૦

૧૯	×૧૧=	૨૦૯	૨૦	×૧૧=	૨૨૦
૧૯	૧૨	૨૨૮	૨૦	૧૨	૨૪૦
૧૯	૧૩	૨૪૭	૨૦	૧૩	૨૬૦
૧૯	૧૪	૨૬૬	૨૦	૧૪	૨૮૦
૧૯	૧૫	૨૮૫	૨૦	૧૫	૩૦૦
૧૯	૧૬	૩૦૪	૨૦	૧૬	૩૨૦
૧૯	૧૭	૩૨૩	૨૦	૧૭	૩૪૦
૧૯	૧૮	૩૪૨	૨૦	૧૮	૩૬૦
૧૯	૧૯	૩૬૧	૨૦	૧૯	૩૮૦
૧૯	૨૦	૩૮૦	૨૦	૨૦	૪૦૦

વરસના ત્રણ ભાગનાં નામ.

૧ શિયાળો—કાર્તિકથી મહા સુધી.

૨ ઉનાળો—ફાગણથી જેઠ સુધી.

૩ ચોમાસું—અસાડથી આસો સુધી.

૧ ×	૧ =	૧	૧૧ ×	૧૧ =	૧૨૧	૨૧ ×	૨૧ =	૪૪૧	૩૧ ×	૩૧ =	૯૬૧
૨	૨	૪	૧૨	૧૨	૧૪૪	૨૨	૨૨	૪૮૪	૩૨	૩૨	૧૦૨૪
૩	૩	૯	૧૩	૧૩	૧૬૯	૨૩	૨૩	૫૨૯	૩૩	૩૩	૧૦૮૯
૪	૪	૧૬	૧૪	૧૪	૧૯૬	૨૪	૨૪	૫૭૬	૩૪	૩૪	૧૧૫૬
૫	૫	૨૫	૧૫	૧૫	૨૨૫	૨૫	૨૫	૬૨૫	૩૫	૩૫	૧૨૨૫
૬	૬	૩૬	૧૬	૧૬	૨૫૬	૨૬	૨૬	૬૭૬	૩૬	૩૬	૧૨૯૬
૭	૭	૪૯	૧૭	૧૭	૨૮૯	૨૭	૨૭	૭૨૯	૩૭	૩૭	૧૩૬૯
૮	૮	૬૪	૧૮	૧૮	૩૨૪	૨૮	૨૮	૭૮૪	૩૮	૩૮	૧૪૪૪
૯	૯	૮૧	૧૯	૧૯	૩૬૧	૨૯	૨૯	૮૪૧	૩૯	૩૯	૧૫૨૧
૧૦	૧૦	૧૦૦	૨૦	૨૦	૪૦૦	૩૦	૩૦	૯૦૦	૪૦	૪૦	૧૬૦૦

૪૧ ×	૪૧ =	૧૬૮૧	૫૧ ×	૫૧ =	૨૬૦૧	૬૧	૬૧	૩૭૨૧	૭૧	૭૧	૫૦૪૧
૪૨	૪૨	૧૭૬૪	૫૨	૫૨	૨૭૦૪	૬૨	૬૨	૩૮૪૪	૭૨	૭૨	૫૧૮૪
૪૩	૪૩	૧૮૪૯	૫૩	૫૩	૨૮૦૯	૬૩	૬૩	૩૯૬૯	૭૩	૭૩	૫૩૨૯
૪૪	૪૪	૧૯૩૬	૫૪	૫૪	૨૯૧૬	૬૪	૬૪	૪૦૯૬	૭૪	૭૪	૫૪૭૬
૪૫	૪૫	૨૦૨૫	૫૫	૫૫	૩૦૨૫	૬૫	૬૫	૪૨૨૫	૭૫	૭૫	૫૬૨૫
૪૬	૪૬	૨૧૧૬	૫૬	૫૬	૩૧૩૬	૬૬	૬૬	૪૩૫૬	૭૬	૭૬	૫૭૭૬
૪૭	૪૭	૨૨૦૯	૫૭	૫૭	૩૨૪૯	૬૭	૬૭	૪૪૮૯	૭૭	૭૭	૫૯૨૯
૪૮	૪૮	૨૩૦૪	૫૮	૫૮	૩૩૬૪	૬૮	૬૮	૪૬૨૪	૭૮	૭૮	૬૦૮૪
૪૯	૪૯	૨૪૦૧	૫૯	૫૯	૩૪૮૧	૬૯	૬૯	૪૭૬૧	૭૯	૭૯	૬૨૪૧
૫૦	૫૦	૨૫૦૦	૬૦	૬૦	૩૬૦૦	૭૦	૭૦	૪૯૦૦	૮૦	૮૦	૬૪૦૦

૮૧	૮૧	૬૫૬૧	૯૧ ×	૯૧ =	૮૨૮૧
૮૨	૮૨	૬૭૨૪	૯૨	૯૨	૮૪૬૪
૮૩	૮૩	૬૮૮૯	૯૩	૯૩	૮૬૪૯
૮૪	૮૪	૭૦૫૬	૯૪	૯૪	૮૮૩૬
૮૫	૮૫	૭૨૨૫	૯૫	૯૫	૯૦૨૫
૮૬	૮૬	૭૩૯૬	૯૬	૯૬	૯૨૧૬
૮૭	૮૭	૭૫૬૯	૯૭	૯૭	૯૪૦૯
૮૮	૮૮	૭૭૪૪	૯૮	૯૮	૯૬૦૪
૮૯	૮૯	૭૯૨૧	૯૯	૯૯	૯૮૦૧
૯૦	૯૦	૮૧૦૦	૧૦૦	૧૦૦	૧૦૦૦૦

સંખ્યા લખવાની રીત.

૧	એકમ.
૧૦	દશક.
૧૦૦	સો.
૧૦૦૦	હજાર.
૧૦૦૦૦	દશ હજાર.
૧૦૦૦૦૦	લાખ.
૧૦૦૦૦૦૦	દશ લાખ.
૧૦૦૦૦૦૦૦	કરોડ.

૧ × ૩ાા = ૩ાા	૧૧×૩ાા= ૩૮ાા	૨૧×૩ાા= ૭૩ાા	૩૧ ૩ાા ૧૦૮ાા
૨ = ૩ાા = ૭	૧૨ ૩ાા ૪૨	૨૨ ૩ાા ૭૭	૩૨ ૩ાા ૧૧૨
૩ . ૩ાા ૧૦ાા	૧૩ ૩ાા ૪૫ાા	૨૩ ૩ાા ૮૦ાા	૩૩ ૩ાા ૧૧૫ાા
૪ = ૩ાા ૧૪	૧૪ ૩ાા ૪૯	૨૪ ૩ાા ૮૪	૩૪ ૩ાા ૧૧૯
૫ ૩ાા ૧૭ાા	૧૫ ૩ાા ૫૨ાા	૨૫ ૩ાા ૮૭ાા	૩૫ ૩ાા ૧૨૨ાા
૬ ૩ાા ૨૧	૧૬ ૩ાા ૫૬	૨૬ ૩ાા ૯૧	૩૬ ૩ાા ૧૨૬
૭ ૩ાા ૨૪ાા	૧૭ ૩ાા ૫૯ાા	૨૭ ૩ાા ૯૪ાા	૩૭ ૩ાા ૧૨૯ાા
૮ ૩ાા ૨૮	૧૮ ૩ાા ૬૩	૨૮ ૩ાા ૯૮	૩૮ ૩ાા ૧૩૩
૯ ૩ાા ૩૧ાા	૧૯ ૩ાા ૬૬ાા	૨૯ ૩ાા ૧૦૧ાા	૩૯ ૩ાા ૧૩૬ાા
૧૦ ૩ાા ૩૫	૨૦ ૩ાા ૭૦	૩૦ ૩ાા ૧૦૫	૪૦ ૩ાા ૧૪૦

૪૧ ૩ાા ૧૪૩ાા	૫૧ ૩ાા ૧૭૮ાા	૬૧ ૩ાા ૨૧૩ાા	૭૧ ૩ાા ૨૪૮ાા
૪૨ ૩ાા ૧૪૭	૫૨ ૩ાા ૧૮૨	૬૨ ૩ાા ૨૧૭	૭૨ ૩ાા ૨૫૨
૪૩ ૩ાા ૧૫૦ાા	૫૩ ૩ાા ૧૮૫ાા	૬૩ ૩ાા ૨૨૦ાા	૭૩ ૩ાા ૨૫૫ાા
૪૪ ૩ાા ૧૫૪	૫૪ ૩ાા ૧૮૯	૬૪ ૩ાા ૨૨૪	૭૪ ૩ાા ૨૫૯
૪૫ ૩ાા ૧૫૭ાા	૫૫ ૩ાા ૧૯૨ાા	૬૫ ૩ાા ૨૨૭ાા	૭૫ ૩ાા ૨૬૨ાા
૪૬ ૩ાા ૧૬૧	૫૬ ૩ાા ૧૯૬	૬૬ ૩ાા ૨૩૧	૭૬ ૩ાા ૨૬૬
૪૭ ૩ાા ૧૬૪ાા	૫૭ ૩ાા ૧૯૯ાા	૬૭ ૩ાા ૨૩૪ાા	૭૭ ૩ાા ૨૬૯ાા
૪૮ ૩ાા ૧૬૮	૫૮ ૩ાા ૨૦૩	૬૮ ૩ાા ૨૩૮	૭૮ ૩ાા ૨૭૩
૪૯ ૩ાા ૧૭૧ાા	૫૯ ૩ાા ૨૦૬ાા	૬૯ ૩ાા ૨૪૧ાા	૭૯ ૩ાા ૨૭૬ાા
૫૦ ૩ાા ૧૭૫	૬૦ ૩ાા ૨૧૦	૭૦ ૩ાા ૨૪૫	૮૦ ૩ાા ૨૮૦

૮૧ ૩ાા ૨૮૩ાા	૯૧ ૩ાા ૩૧૮ાા
૮૨ ૩ાા ૨૮૭	૯૨ ૩ાા ૩૨૨
૮૩ ૩ાા ૨૯૦ાા	૯૩ ૩ાા ૩૨૫ાા
૮૪ ૩ાા ૨૯૪	૯૪ ૩ાા ૩૨૯
૮૫ ૩ાા ૨૯૭ાા	૯૫ ૩ાા ૩૩૨ાા
૮૬ ૩ાા ૩૦૧	૯૬ ૩ાા ૩૩૬
૮૭ ૩ાા ૩૦૪ાા	૯૭ ૩ાા ૩૩૯ાા
૮૮ ૩ાા ૩૦૮	૯૮ ૩ાા ૩૪૩
૮૯ ૩ાા ૩૧૧ાા	૯૯ ૩ાા ૩૪૬ાા
૯૦ ૩ાા ૩૧૫	૧૦૦ ૩ાા ૩૫૦

સુરતી પૈસાની ધાત.

૧ પૈસાની નાસરી ચાર
૧ પૈસાની દમડી આઠ
૧ પૈસાની બદામ બીસ
૦ા પૈસાનો એક સવાયો
૦ાા પૈસાનો મોટો સવાયો
૧ાા પૈસાનો મોટો પૈસો
૩ પૈસાનો એક ટકો
૧ા પૈસાનું ૧ ફદીઉં(સવાયો)
૮૦ પૈસાનો ૧ રૂપીઓ

બાર મહિનાનાં નામ.

ગુજરાતી.	ઈંગ્રેજી	દિવસ.	મુસલમાની.
૧ કાર્તિક.	જાન્યુઆરી	૩૧	મોહોરમ
૨ માગશર	ફેબ્રુઆરી	૨૮	સફર
૩ પોસ	માર્ચ	૩૧	રબિઉલઅવલ
૪ મહા	એપ્રિલ	૩૦	રબિઉલઆખર
૫ ફાગણ.	મે	૩૧	જમાદિલાવલ
૬ ચૈત્ર	જુન	૩૦	જમાદિલાખર
૭ વૈશાખ	જુલાઈ	૩૧	રજજબ
૮ જેઠ	ઑગસ્ટ	૩૧	સાબાન
૯ અશાડ	સપ્ટેંબર	૩૦	રમજાન
૧૦ શ્રાવણ	અક્ટોબર	૩૧	સવ્વાલ
૧૧ ભાદરવો	નવેંબર	૩૦	જિલ્કાદ
૧૨ આસો	ડીસેંબર	૩૧	જિલ્હેજ

વરસની ૬ ઋતુ—૧ શરદ. ૨ હેમંત. ૩ શિશિર. ૪ વસંત. ૫ ગ્રીષ્મ. ૬ વર્ષા.

ચલણી નાણાંનું કોષ્ટક.

૧॥ પાઇનો	૧ અધેલો	૮ પૈસાની	બેઆની
૩ પાઇનો	૧ પૈસો	૪ આનાનું	પાવલુ
૨ પૈસાનો	૧ ઢબુ	૮ આનાનો	અર્ધો
૨ ઢબુ કે ૪ પૈસાનો	૧ આનો	૧૬ આનાનો	રૂપીઓ

ટીપ—મુંબઇમાં પાઇને અધી, બે પાઇને દુકાની ને ચાર પાઇને ફદીઉ કહે છે. કાઠીઆવાડમા પૈસાને ફદીઉ કે કાવડીઉં ને ઝાલાવાડમાં જંઘ કહે છે.

રૂપીઆ એકના	અર્ધા બે	રૂપીઆ એકની	એકઆની સોળ
રૂપીઆ ,,	પાવલી ચાર	રૂપીઆ ,,	પૈસા ચોસઠ
રૂપીઆ ,,	બેઆની આઠ	રૂપીઆ ,,	પાઈ એકસો બાણું

ગુજરાતમાં ચાલતા શેરનું કોષ્ટક.

શેરના અચ્છેરા	૨	એક શેરના રૂપિઆભાર	૪૦
શેરના પાશેરા	૪	પોણા શેરના ,,	૩૦
શેરના નવટાંકા	૮	અચ્છેરના ,,	૨૦
શેરના અધોળાં	૧૬	પાશેરના ,,	૧૦
શેરના રૂપિઆભાર	૪૦	નવટાંકના ,,	૫
શેરના પૈસાભાર	૭૨	અધોળના ,,	૨ાા

૨ અચ્છેરે	એક શેર	૨ાા રૂપિઆભારે અધોળ
૪ પાશેરે	એક શેર	૫ ,, ભારે નવટાંક
૮ નવટાંકે	એક શેર	૧૦ ,, ભારે પાશેર
૧૬ અધોળે	એક શેર	૨૦ ,, ભારે અચ્છેર
૪૦ રૂપિઆભારે	એક શેર	૩૦ ,, ભારે પોણો શેર
૭૨ પૈસાભારે	એક શેર	૪૦ ,, ભારે એક શેર.

ટીપ—મુંબઈમાં ૨૮ રૂ ભારનો શેર ગણાય છે.

મુંબઇમાં અનાજ ભરવાના માપનું કોષ્ટક.

૨ અધોળે	૧ નવટાંક	૪ શેરની	૧ પાયલી
૨ નવટાંકે	૧ પાશેર	૧૬ પાયલીનો	૧ ફરો
૨ પાશેરે	૧ ટીપરી	૮ ફરાની	૧ ખાંડી
૨ ટીપરીએ	૧ શેર	૨૫ ફરાનો	૧ મુડો

મણનું કોષ્ટક.

મણના અધમણીઆ	૨	પોણો મણના શેર	૩૦
મણના દશશેરા	૪	અધમણના શેર	૨૦
મણની પાંચશેરી	૮	પા મણના શેર	૧૦
મણની અઢી શેરી	૧૬	દસ શેરે પા મણ	
મણની સવાશેરી	૩૨	વીસ શેરે અધો મણ	
મણના શેર	૪૦	ત્રીસ શેરે પોણો મણ	
		ચાળીસ શેરે એક મણ	

કળશીના	મણ	૧૨	પલ્લાના	મણ	૬ાા
ખાંડીના	,,	૨૦	હારાના	,,	૨૧
ભારના	,,	૨૪	માણી એકના	મણ	૧૨
કોથળાના	,,	૫	નાના હારાના	,,	૭
બેડીઆના	,,	૩૨	મુડાના	,,	૪૦
ગાલ્લીના	,,	૩૦	મોટા મુડાના	,,	૧૦૦

તોલાનું કોષ્ટક.

તોલા એકના ગદીઆણા	૨	ગદીઆણા એકના વાલ	૧૬
તોલા ,, વાલ	૩૨	વાલ એકની રતી	૩
તોલા એકની રતી	૯૬	રતી એકના ચોખાભાર	૬

ટીપ—મુબઇમા તોલાના વાલ ૪૦ પ્રમાણે ગણાય છે.

લંબાઈ માપવાનું કોષ્ટક.

એક વારના	ઈંચ	૩૬	૧ ગજના ફુટ	૨
પોણા વારના	,,	૨૭	૧ ગજની તસુ	૨૪
અર્ધા વારના	,,	૧૮	૧ હાથની તસુ	૨૦
પા વારના	,,	૯	૧ વિઘાના વસા	૨૦
એક ફુટના	,,	૧૨	૧ વસાની વીસવાસી	૨૦
પોણા ફુટના	,,	૯	૧ ગાઉના દંડ	૨૦૦૦
અર્ધા ફુટના	,,	૬	૧ દંડના હાથ	૪
પા ફુટના	,,	૩	૧ હાથના આંગળ	૨૪
એક વારના ફુટ		૩	૧ આંગળના જવ	૮

વખત (કાળ) નું કોષ્ટક.

૬૦ વિપળની ૧ પળ	૭ દિવસનું ૧ અઠવાડીઉ
૬૦ પળની ૧ ઘડી	૧૫ દિવસનું ૧ પખવાડીઉં
૭ાા ઘડીનો ૧ પહોર	૨ પખવાડીઆંનો ૧ મહિનો
૮ પહોરનો ૧ રાત્રિદિવસ	૧૨ મહિનાનું ૧ વરસ

અંગ્રેજી ગણત્રીનું કોષ્ટક.

૬૦ સેકંડની ૧ મિનિટ	૨૪ કલાકનો ૧ રાત્રિદિવસ
૬૦ મિનિટનો ૧ કલાક	૩૬૫ાા દિવસનું ૧ વરસ

શિક્ષકને સૂચના.

૧ થી ૧૦ સુધીમાં ૧ થી ૧૦ સુધી મેળવવાનું નીચેના કોઠાથી શીખવવું.

૦	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯
૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦

દશમમાં એકમ મળવાથી ૯૯ સુધીની સંખ્યા કેવી રીતે થાય છે તે નીચેના કોઠાથી સમજાવવું.

૦	૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦	૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦
૧	૧૧	૨૧	૩૧	૪૧	૫૧	૬૧	૭૧	૮૧	૯૧	૧૦૦
૨	૧૨	૨૨	૩૨	૪૨	૫૨	૬૨	૭૨	૮૨	૯૨	૨૦૦
૩	૧૩	૨૩	૩૩	૪૩	૫૩	૬૩	૭૩	૮૩	૯૩	૩૦૦
૪	૧૪	૨૪	૩૪	૪૪	૫૪	૬૪	૭૪	૮૪	૯૪	૪૦૦
૫	૧૫	૨૫	૩૫	૪૫	૫૫	૬૫	૭૫	૮૫	૯૫	૫૦૦
૬	૧૬	૨૬	૩૬	૪૬	૫૬	૬૬	૭૬	૮૬	૯૬	૬૦૦
૭	૧૭	૨૭	૩૭	૪૭	૫૭	૬૭	૭૭	૮૭	૯૭	૭૦૦
૮	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮	૫૮	૬૮	૭૮	૮૮	૯૮	૮૦૦
૯	૧૯	૨૯	૩૯	૪૯	૫૯	૬૯	૭૯	૮૯	૯૯	૯૦૦
૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦	૬૦	૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦	૧૦૦૦

આ શિખવવામાં લખોટા-યંત્રનો ઉપયોગ જરૂર કરવા.

(જુઓ પૃ. ૨૫.)

૧૦૦ સુધી બરોબર આવડયા પછી લખોટા-યંત્ર અથવા તે ન હોય તો બીજી કોઈ વસ્તુ જેવી કે, પૈસા, બદામો, વગેરે જે પાસે હોય તે લઇને અથવા કાપા કે મીડાં મૂકીને બતાવવું, કે ૧ વખત ૧ લઇએ છીએ તો એક આવે છે. ૧ જ વખત ૨ લઇએ તો ૨ જ આવે છે. ૧ જ વખત ૩ લઇએ તો ૩ જ આવે છે. એમ ૧ જ વખત કોઈ સખ્યા લઇએ તો તેજ સખ્યા રહે છે. આ પ્રમાણે સમજાવીને એકાનો પાડો શિખવવો, ને કહેવું કે કોઈ વસ્તુને એકજ વખત લેવાથી શું આવે તે એકાના પાડાથી ગણાય.

તેમજ બે વખત ૧ લઇએ એટલે ૧ ને બમણા કરીએ તો ૨ આવે છે. ૨ વખત ૨ લઇએ એટલે ૨ને બમણા કરીએ તો ૪ આવે છે. બે વખત ૩ લઇએ એટલે ૩ને બમણા કરીએ તો ૬ આવે છે. એમ આગળ પણ બતાવીને દુનો પાડો શિખવવો; અને કહેવું કે બમણા કરવા હોય અથવા બે વખત લઇએ ત્યારે કેટલા થાય એ જાણવું હોય તો દુના પાડાથી ગણાય. જેમ પના બમણા કેટલા? પાંચ દુ દશ. માટે ૧૦ જવાબ. આ રીતે દુના પાડાનો ઉપયોગ આવે એવા સવાલ શિક્ષકે પૂછીને તે પાકો કરાવવો જેમકે —

(૧) બે વખત બે તે કેટલા?
(૨) ૭ વખત બે લઇએ તો કેટલા થાય?
(૩) બેને બમણા કરીએ તો કેટલા થાય?
(૪) ચાર માણસના થઇને કેટલા હાથ થાય?
(૫) નવ છોકરાના કેટલા પગ થાય?
(૬) બબ્બે લખોટાની ૭ હાર કરીએ તો કેટલા લખોટા જોઇએ?

એ રીતે ત્રણ હારમાં લખોટા, વસ્તુ અથવા મીડાં જુદી જુદી વખતે લઇને તરીનો પાડો શિખવવો, અને એજ પ્રમાણે આગળના પાડા શિખવી બતાવવુ કે ગણા કરવા માટે આ પાડા તૈયાર કરી રાખેલા છે જેનો પાડો મોઢે આવડતો હોય તેટલા ગણા મોઢેથી એકદમ થાય જેમકે ૭ના ૬ ગણા, સાત છક ૪૨ થાય. લખોટા-યંત્રથી આંક બરોબર સમજાવવા અને દાખલા પૂછી વારંવાર આંકનો ઉપયોગ કરાવતા રહેવું.—શા૦ છ૦

રાજગીત.

(રાગ–કલ્યાણ.)

રક્ષ ભૂપ જ્યોર્જને તું હે જગત્પતિ,
પ્રતાપ સૂર્યસમ અને છે ઉચ્ચતમ મતિ. રક્ષ

શાન્તિદા છે હિમરશ્મિસમ મુખાકૃતિ,
શૌર્ય ને ક્ષમા ધૃતિથી અધિક દીપતી. રક્ષ

કીર્તિ તું પ્રસાર અખિલ વિશ્વમાં અતિ,
જેમ ફુલની સુવાસ વાથી પ્રસરતી. રક્ષ

દુશ્મનો વિખેરી તેની ધૂળ કર કૃતિ,
અરિ તમામ નાશ કર તું કોપઅનલથી. રક્ષ૦ ૪

વેલીસમ વધાર પરિવાર ભૂપતિ,
કુટુંબમા રખાવજે પરસ્પરે પ્રીતિ, રક્ષ૦ ૫

સંપ જંપ હેતની તું નાખ જડ ઉંડી,
ઝેર વેર વિઘ્ન સર્વ કાપ મૂળથી. રક્ષ૦ ૬

આધિ વ્યાધિ ને ઉપાધિ નાશ કર થતી,
નૃપ શિરે કૃપાની વૃષ્ટિ રાખ વરસતી. રક્ષ૦ ૭

રાખ તંદુરસ્ત નિત્ય હે દયાનિધિ,
દીર્ઘ આયુ આપ એ અમારી વિનતિ. રક્ષ૦ ૮

શ્રી સત્યવિજય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમા શા. સાકલચંદ હરીલાલે
પ્રકાશક માટે છાપ્યો—અમદાવાદ.